

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
(МКСК)**

вул. Івана Франка, 19, м. Київ, 01601, тел. (044) 235-23-78

E-mail: info@mkip.gov.ua, web-site: <http://mkip.gov.ua/> код згідно з ЄДРПОУ 43220275

Сергію ГАРШИНУ
[foi+request-134586-
@mkip.gov.ua](mailto:foi+request-134586-@mkip.gov.ua)

Шановний пане Сергію!

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України в межах компетенції розглянуло Ваше звернення від 30.09.2024 (вхідний реєстраційний МКСК від 30.09.2024 № Г-10/24-ЗП), оформлене як запит на отримання публічної інформації, в якому порушується питання щодо роз'яснення використання російської мови у судах України та інформує про таке.

Статтею 10 Конституції України визначено, що державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Це повністю відповідає державотворчій ролі української нації, що зазначено у преамбулі Конституції України, нації, яка історично проживає на території України, складає абсолютну більшість її населення і дала офіційну назву державі.

Водночас частиною третьою цієї статті визначено, що в Україні гарантовано «вільний розвиток, використання і захист» мов, які відповідно до Конституції України мають юридичний статус мов національних меншин України; до мов із таким юридичним статусом належить, зокрема, російська мова.

У цьому контексті інформуємо, що у пункті 4.2. рішення Конституційного Суду України від 14.07.2021 № 1-р/2021, яким Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (далі – Закон) визнано таким, що відповідає Конституції (є конституційним), зазначається, що попри те, що в цьому приписі з усіх мов зі статусом мови національної меншини виокремлено лише російську мову, це не означає надання їй Конституцією України

привілейованого юридичного статусу, оскільки це суперечило б принципіві заборони дискримінації в такій площині юридичного регулювання, як національний режим розвитку, використання й захисту мов національних меншин. Стосунки між державотвірною нацією та національними меншинами засновано на взаємному визнанні цінностей один одного. Утім державна мова і мови національних меншин не тотожні ні за статусом, ні за функціями. Функціонування державної мови й використання мов національних меншин як реалізацію їхніх прав не можна протиставляти одне одному. Держава має забезпечити рівні права в оволодінні державною мовою - що для осіб, які належать до титульної нації, що для представників національних меншин - з огляду на роль і функцію державної мови як лінгвального інтегратора.

Разом з тим відповідно до статті 1 Закону єдиною державною (офіційною) мовою в Україні є українська мова. Українська мова як єдина державна мова виконує функції мови міжетнічного спілкування, є гарантією захисту прав людини для кожного українського громадянина незалежно від його етнічного походження, а також є фактором єдності і національної безпеки України.

Закон покликаний унормувати порядок використання державної мови у суспільному житті на всій території України, спрямований на посилення її державотворчих і консолідаційних функцій, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України. Він врегульовує статус державної мови як елементу конституційного ладу, що цілком відповідає сучасній європейській законодавчій практиці мовного регулювання, та характеризується системністю підходу до врегулювання питання функціонування української мови як державної.

Відповідно до положень статті 14 цього Закону у судах України судочинство провадиться, а діловодство здійснюється державною мовою. Разом з тим у судовому процесі може застосовуватися інша мова, ніж державна, у порядку, визначеному процесуальними кодексами України та Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Водночас, суди ухвалюють рішення та оприлюднюють їх державною мовою у порядку, встановленому законом. Текст судового рішення складається з урахуванням стандартів державної мови.

Варто також зазначити, що згідно із статтею 16 Закону мовою нормативних актів, документації, діловодства, службової діяльності та спілкування з громадянами України в органах правопорядку, розвідувальних органах, державних органах спеціального призначення з правоохоронними функціями є державна мова.

При цьому зауважуємо, що дія Закону не поширюється на мову релігійних обрядів та на сферу приватного спілкування, кожен громадянин України є вільним у виборі мови або мов у приватному спілкуванні.

З повагою

Т.в.о. державного секретаря

Олена ЗЕМЛЯНА

Тамара Ігнатенко 234 79 31

СЕД АСКОД Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
№ 06/12/8833-24 від 02.10.2024
Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000032743000BD09D900](#)
Підписувач [Земляна Олена Олександрівна](#)
Дата підписання: [02.10.2024](#)
Дійсний з [17.09.2024 0:00:00](#) по [16.09.2026 23:59:59](#)